

درآمدهای نفتی چگونه مصرف شد؟

شرمندگی یا سرافرازی

خلیل فرازی

ماهه سال ۸۷ نسبت به سال گذشته واردات ۲۷ درصد افزایش داشته و در مدت یاد شده ۴۶ میلیارد و ۷۷۳ میلیون دلار انواع کالا وارد کشور شد. همچنین وزن کالاهای وارداتی در این مدت ۳۵ میلیون و ۱۲۹ هزار تن بوده که به لحاظ وزن نیز واردات کشورمان در ده ماهه سال ۸۷ به میزان ۹/۸۴ درصد رشد داشته است. در مورد صادرات غیرنفتی عده‌ای از کارشناسان صادرات میانات گازی را جزو صادرات نفتی به حساب می‌آورند و عده‌ای دیگر چون این محصول را تنتجه‌ی ایجاد ارزش افزوده روی نفت می‌دانند آن را جزو صادرات غیرنفتی محسوب می‌کنند. حتی اگر دید گاه دوم را نیز پیذیریم باز هم چیزی حدود ۲۷ میلیارد دلار کسری تراز پرداخت‌ها خواهیم داشت که این شکاف با درآمدهای حاصل از صادرات نفتی جبران می‌شود. با توجه به اینکه صادرات ۲۰ درصد واردات ۲۷ درصد رشد داشته است کسری تراز پرداخت‌ها بیشتر از مدت مشابه سال گذشته می‌شود و نشان از واپستگی بیشتر به درآمد نفتی است. فروش نفت کار اشتباہی نیست بلکه مصرف درآمدهای نفتی به این صورت مشکل‌ساز است. در مورد قسمت اول قضیه‌ی معنی استخراج و فروش نفت ماینز باید مثل کشورهای نفت‌خیز همسایه خود عمل کنیم و حتی بهتر یعنی استخراج بیشتر و فروش بیشتر برای افزایش سهم خود در بازارهای نفتی اما در مورد نحوی مصرف آن باید تدبیر بهتر و عاقلانه‌تری اتخاذ کنیم چرا که شرایط اقتصادی ما با آنها کاملاً متفاوت است. درآمدهای نفتی باید در مسایل زیربنایی کشور و برای ایجاد ساختارهای مناسب برای شکوفایی اقتصاد کشور مصرف شود. همان طور که مشاهده می‌شود آمارها حاکی از روند صعودی واردات است برای هر دولتی راحت‌ترین راه مقابله با تورم وارد کردن کالاهایی است که قیمت آن‌ها در داخل افزایش یافته است اما تا کی. اینکه روزی منابع نفتی تمام می‌شود مهم نیست بلکه اینکه درآمدهای آن چگونه مصرف می‌شود اهمیت دارد. نسل‌های آینده ما را نه به خاطر فروش نفت و تمام کردن آن بلکه به دلیل بر باد دادن درآمدهای نفتی توبیخ می‌کنند چرا که هر چیزی روزی تمام می‌شود چه صد سال زود تر

همیشه بزرگترین صادرکنندگان جهان در عصر امروز خود بزرگترین واردکننده نیز هستند. در بحث صادرات و واردات تعادل در تراز تجاری اهمیت دارد نه صادرات زیاد و واردات کم، نبود شکاف بین میزان صادرات و واردات است که اهمیت دارد البته صادرات ارزش افزوده‌ی ایجاد شده روی تولیدات نه صادرات مواد اولیه و منابع طبیعی با توجه به اهمیت جایگاه صادرات و واردات قصد داریم این مقوله با توجه به آماری که ساختگوی گمرک ارایه کرده است و با نگاهی متفاوت برای سال ۸۷ مورد بررسی قرار دهیم.

ساختگوی گمرک جمهوری اسلامی ایران در گزارشی میزان صادرات غیرنفتی در دهه اخیر سال ۸۷ را را بدون احتساب صادرات میانات گازی ۱۵ میلیارد و ۱۴۹ میلیون و ۶۳ هزار دلار اعلام کرد و گفت: ارزش صادرات غیرنفتی در این مدت نسبت به مدت مشابه سال ۸۶ حدود ۲۰ درصد رشد داشته است. وی با اعلام این مطلب افزود: در مدت یاد شده ۲۶ میلیون و ۱۸۰ هزار تن انواع کالا بدون احتساب میانات گازی صادر شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲/۲۲ درصد کاهش داشته است. صادرات غیرنفتی کشورمان در این مدت با احتساب میانات گازی ۳۲ میلیون و ۱۵ هزار تن و به ارزش ۱۹ میلیارد و ۴۷۶ میلیون دلار می‌باشد. در ده کارا مورد استفاده قرار می‌دهد. و همه عوامل یاد شده رونق اقتصاد ملی را در بی خواهد داشت. البته باید توجه داشت که تفکر مرکانتیلیستی نیز در دنیای امروز جای ندارد. یعنی باید همواره صادرات را با واردات نگاه کرد.

مدنظر قرار داد.

از طرف دیگر مشکلات بازار کار در ایران نیاز مصرف درآمدهای نفتی را در زمینه‌هایی که باعث ایجاد ساختارهای مناسب برای افزایش استغالت می‌شود را دوچندان می‌کند. در کشور ما موضوع استغالت مهمتر از تورم است. آدمی که هیچ درآمدی ندارد برایش مهم نیست که قیمت کالا چگونه است بالا یا پایین چون اساساً او اصلاً پولی ندارد که کالا بخرد. در ایران باید اول مشکل استغالت را حل کرد تا هم باعث ایجاد تولید و ارزش افزوده شود و هم زمینه را برای صادرات آمده کند بعد از آن م می‌توان با درآمدهای حاصل صادرات کالا وارد کرد و قیمت‌هارا کاهش داد. البته در این فرایند باید فرهنگ عمومی را در جهت تلاش بیشتر و مصرف کمتر سوق داد کاری که کشورهای جنوب شرقی آسیا، چین و راین برای مدتی مدد انجام دادند. در پایان می‌توان گفت که موضوع صادرات و واردات با عوامل چندی از قبیل ساختارهای زیربنایی کشور، آداب، سنت و فرهنگ مردم، روابط دیپلماتیک و سیاسی کشور، میزان شفاقتی موجود در اقتصاد کشور، منابع طبیعی موجود موقعیت جغرافیایی کشورمان در منطقه و جهان و موارد متعدد دیگری بستگی دارد که بحث در این حوزه را پیچیدگی‌های خاصی روپرور می‌کند. ▲

● به نظر می‌رسد عاقلانه این باشد که به اندازه‌ی توییدمان مصرف کنیم و واردات‌مان به اندازه‌ی صادرات‌مان باشد ●

● کوچکترین رفتار مسوولان کشور در برخورد با سایر کشورها می‌توان تاثیرات عمیقی بر سهم ما از بازارهای جهانی داشته باشد ●

یا دیرتر. چه جای شرم از آینده‌گان در حالی که بول نفت را در زمینه تحقیقات بنیادی مصرف کنیم، این بول را برای افزایش کیفیت آموزش نسل‌های آینه مصرف کنیم، از آن برای ایجاد زیرساخت‌های مناسب، برای اینکه کمترین نقل ریلی هوایی و دریایی استفاده کنیم، پول نفت را در بورس‌های معابر دنیا به عنوان منبع درآمدی برای آینده‌گان سرمایه‌گذاری کنیم، آری این چگونه مصرف کردن درآمدهای نفتی است که با عرض شرمندگی یا سرافرازی در مقابل نسل‌های آینده می‌شود.

به نظر می‌رسد عاقلانه این باشد که به اندازه‌ی توییدمان مصرف کنیم و واردات‌مان به اندازه‌ی صادرات‌مان باشد بهتر است از بول نفت به نحوی استفاده کنیم که صادرات‌مان را زیاد کند بعد به کمک صادرات، واردات را افزایش دهیم همیشه این گونه بوده است که بعد از سختی آسانی میسر می‌شود. بهتر است که به مردم کشورمان ماهیگیری یا بدھیم. به هر حال روند افزایش واردات در سال ۸۷ کشور را از لحظه تراز تجارتی دچار مشکل می‌کند که کاهش شدید و ناگهانی قیمت نفت این مشکل را دوچندان کرده است. البته مفاسد اقتصادی حاصل از انحصار واردات در دست عده‌ای خاص را کنار می‌گذاریم. با توجه به شرایط خاص اقتصادی عید در کشور ما وجود خشکسالی در سال گذشته می‌توان به سادگی پیش‌بینی کرد که واردات در این بخش از سال افزایش چشمگیری خواهد داشت که دو عامل اصلی این افزایش واردات را می‌توان یک، شرایط خاص فرهنگی که به رفتار مردم ایران در این فصل از سال حاکم است و دوم، محافظه‌کاری دولتها برای حفظ جایگاه خود در میان مردم و پایین نگه داشتن قیمت‌ها اشاره کرد. بروز بحران مالی جهانی نیز تجارت خارجی کشورمان را با مشکل مواجه می‌کند. تاثیرات محتمل بحران مالی جهان در تجارت ایران شامل کاهش درآمدهای نفتی در اثر کاهش قیمت نفت کاهش ارزش صادرات به دلیل کاهش قیمت نفت و در نتیجه کاهش قیمت محصولات پتروشیمی و کاهش ارزش صادرات محصولات فلزی به دلیل کاهش بهای فلزات. در این شرایط حساس که رکود جهانی اتفاق افتاده است اولاً باید مرقب باشیم که سهم صادراتی خود

اطلس (عضو یاتا)

تاریخ تابیس: ۱۴۰۹/۷/۲۶

شماره تلفن: ۰۲۵۴۰

بیش از چهاردهه ساله خدمت

IATA

خیابان غیرنامماد، میدان مادر (محسنی)، خیابان شهید تامانلی‌فری
بلک ۳۱، سندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۱۴۹۱
تلفن: ۰۲۲۲۷۰۰۴۲ - ۰۲۲۲۲۱۰۳۴ - ۰۲۲۲۷۰۰۴۲
فاکس: ۰۲۲۲۷۰۰۴۳